

УДК 657. (332)

Панченко О.М.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

**МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В ОЦІНЦІ ЙОГО СТАЛОГО
РОЗВИТКУ**

Поняття «розвиток» знаходиться в синонімічному ряді: розвій, ріст, процес росту, розмах, розквіт, процвітання, рух, хід, поступ. [1].

Сталий розвиток («sustainable development») підприємства характеризується взаємопов'язаною сукупністю змін в економічній, екологічній, соціальній та інших підсистемах підприємства, обумовлених впливом різних факторів середовища, пов'язаний із зростанням міри ефективності, покращенням бізнес-процесів чи управління ними, в

результаті чого досягнутий кількісний чи якісний приріст корисного результату порівняно з попереднім рівнем.

Це бізнес-стратегія, при якій обсяги використання ресурсів підприємства, напрямки інвестиційних вкладень, спрямування інноваційно-технічного розвитку та інституційні зміни узгоджуються між собою та потребами, що прогнозуються на майбутнє. На підприємстві інноваційна діяльність є одним з головних триггерів процесу сталого розвитку

Аналіз інноваційної діяльності в оцінці сталого розвитку - це система спеціальних методів економічного аналізу, що забезпечує процес планування та контроль діяльності підприємства в інноваційній сфері за допомогою обліково-аналітичної інформації. З використанням аналітичних методів надають характеристику стану інноваційної діяльності як об'єкта управління. Отже, аналіз використовують на всіх етапах проходження підприємством інноваційного циклу. Результати аналізу інноваційної діяльності слугують завданням управління як ефективний інструмент обґрунтування управлінських рішень в інноваційній сфері і, одночасно, як засіб контролю за їх виконанням.

Методологічні основи аналізу інноваційної діяльності полягають в організації обліково-інформаційної системи, яка включає необхідний аналітичний інструментарій, методи та прийоми для проведення аналізу поточного стану, оцінки прогнозів та обґрунтування інноваційних проектів з метою прийняття дієвих управлінських рішень щодо їх реалізації.

Необхідність проведення оцінки ефективності інноваційної діяльності визначається багатогранністю і взаємозалежністю сучасної бізнес-діяльності. Адже на сьогоднішній день методологія аналізу інноваційної діяльності підприємства в оцінці його сталого розвитку практично відсутня. Під такою оцінкою доцільно розуміти окрему функцію управління, спрямовану на вивчення стану, тенденцій розвитку, об'єктивну оцінку результатів інноваційної діяльності на підприємстві та розробку на основі цього рекомендацій щодо подальшого підвищення рівня її ефективності.

Об'єктивною необхідністю такої оцінки є: розробка збалансованої системи показників ефективності інноваційної діяльності (ЗСП_{ІД}) для аналізу її впливу на найважливіші показники забезпечення сталого розвитку підприємства; можливість та доцільність використання різних методів аналізу для вивчення різноманітних аспектів інноваційної діяльності; визначення оптимальних варіантів реалізації нововведень;

оперативне корегування параметрів інноваційних проектів та підтримка стратегічних інноваційних рішень.

Ефективний спосіб організації, збору та систематизації обліково-аналітичної інформації для оцінки ефективності інноваційної діяльності забезпечується застосуванням на підприємстві спеціальних реєстрів поточних та підсумкових реєстрів управлінського обліку доходів та витрат інноваційної діяльності. Також корисно мати додаткові реєстри на кшталт: картки та журнали обліку раціоналізаторських пропозицій персоналу підприємства; листа опитування і журналу реєстрації результатів експертних оцінок з питань наявності вузьких місць у процесі організації діяльності підприємства тощо.

Аналіз інновацій можна проводити за різними напрямками, оцінюючи як використання окремих видів економічних ресурсів, так і результати інноваційної діяльності в цілому. Вказані напрямки утворюють систему комплексного економічного аналізу інновацій, включаючи до себе:

- аналіз ефективності використання окремих видів ресурсів (трудові, матеріальні, ресурси устаткування та ін.);
- аналіз витрат на здійснення інноваційної діяльності;
- аналіз джерел фінансування нововведень;
- аналіз та оцінка можливих напрямків розвитку, маркетинговий аналіз;
- загальна оцінка ефективності інноваційних проектів та інноваційних сегментів;
- аналіз ефективності інноваційної діяльності господарюючого суб'єкта загалом, оцінка перспектив подальшого розвитку.

Для оцінки ефективності інноваційної діяльності, планування, побудови систем мотивації і контролю сталого розвитку розробляють та використовують спеціальні показники управлінського аналізу інноваційної діяльності. При цьому здійснюється комплексний аналіз показників впливу інноваційного чинника на сталий розвиток підприємства, наприклад: оцінюється приріст доходу та прибутку за рахунок впровадження інновацій, величина економії витрат за рахунок інновацій тощо

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Караванський С. Практичний словник синонімів української мови – К., 1993. URL: http://hohlopedia.org.ua/slovnky_synonimiv_karavanskogo.